

De Heen-en-Weer Muizen

door Liet Waller

De Heen-en-Weer Muizen

Voor Lily

Schrijver: Liet Waller

Coverontwerp en illustraties: Piet Krens

Opmaak: Animatiestudio Alice Well

ISBN: 9789465313276

© Liet Waller

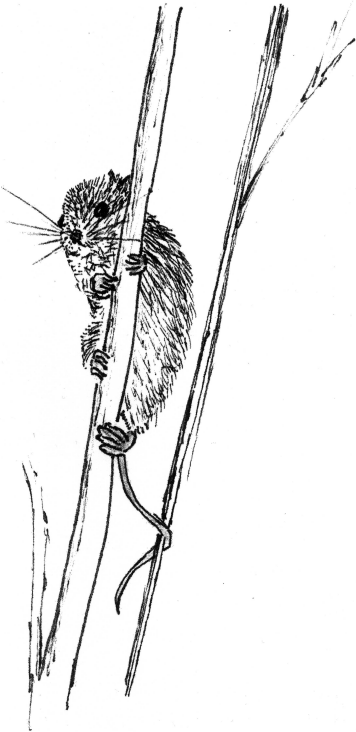
INHOUD

1 De Oversteek	5
2 Joerick	15
3 Verbannen.....	21
4 De Eerste Winterslaap.....	30
5 Vreugde En Verdriet	38
6 Dromen.....	43
7 Vondsten	52
8 Lessen En Ontdekkingen.....	59
9 Hoog Bezoek.....	68
10 De Bejaarden.....	79
11 Tollebol Brengt Nieuws	89
12 Pollemie.....	99
13 Vreugde En Zorgen	109
14 De Wildebrassen	117
15 In Rep En Roer	123
16 Pitteke	132
17 Sosuk.....	137
18 Een Harde Les	148
19 Tollebol De Redder.....	155

1

DE OVERSTEEK

Het was goed dat het niet zo hard waaide. Muis Akkerman liep naar het struikje achter zijn hol. Daaraan zaten een paar stevige takken, waarlangs hij naar boven kon klimmen. Met zijn staart om een andere tak gekruld kon hij zijn evenwicht bewaren. Het was een knappe kunst, hij had het vaak gedaan en hij was er heel goed in geworden. Behalve als de wind de takken heen-en-weer zwiepten, dan durfde hij zijn kunstje niet te doen.

Akkerman wilde de hoogte in om beter te zien wat er aan de hand was. Er was lawaai. Hij viel van schrik bijna naar beneden. Wat een grote dingen op de akker! Machines.

Andere dan de grote machines waarmee mais of aardappelen van het land gehaald werden. Zijn neus krulde van de vieze lucht en zijn snorharen trilden van angst. De herrie! De stank! En ... er liepen mensen. Dit was niét goed.

Akkerman zag dat links en rechts op de akker rondgerend werd door andere dieren. Staartekip de fazant fladderde krijsend van links naar rechts: daarheen, nee terug, weer de andere kant op. De muis moest even glimlachen om die ijdelruit. Maar nee, de chaos op de akker was bepaald geen grap, sprak hij zichzelf toe. Een kraai die onrustig overvloed keek steeds naar beneden en liet dan krassend KraKra horen. De muis moest nadenken.

Terug in zijn hol, toen hij weer gewoon kon ademen, herinnerde Akkerman zich de bramenstruik. Zijn geheime plek. Geen muis kwam er, want het is daar eng, maar Akkerman durfde dat wel. Toen zijn vader nog leefde, had hij van hem geleerd hoe hij goed moest opletten. Net als hij had geleerd over de weg, waar dat harde, zwarte stinkspul lag in plaats van gras of aarde. Zijn vader had verteld dat over die weg auto's reden. Hoe hij al die dingen wist had Akkerman nooit gevraagd.

Die auto's raasden voorbij. Ze maakten lawaai en ze stonken. In het donker flitsten hun lichten, als bij een onweersbui. Als hij recht in die lampen keek dan kon Akkerman even niks meer zien. Maar wat hij wel altijd goed kon zien als hij bij de bramenstruik was, kon hij zich nu plotseling herinneren. Daar lag, achter de weg, gras.

Als hij nou zijn familie voorbij die weg zou kunnen brengen, dan zouden ze daar een nieuw en veilig thuis kunnen maken. Want hier op de akker konden ze niet blijven. Dat is wat Akkerman bedacht.

's Avonds waren de mensenmannen gelukkig weg. De machines stonden stil. Ze leken op grote monsters, klaar om iets of iemand te pakken. Akkerman, die leider van zijn muizenfamilie was, keek voorzichtig naar buiten en zag zijn buurman Graspol in het rond turen. Hij kwam naar Akkerman toe en zei:

'Ik heb andere dieren horen praten. Er zal een stuk zwarte weg komen, precies waar wij allemaal wonen. Met hetzelfde harde zwarte stinkspul als verderop, waar de auto's razen.'

Akkerman was verbaasd dat Graspol ook van die weg wist en over de auto's. Maar Graspol nam afscheid en holde weg, voordat Akkerman verder nog iets kon zeggen of vragen.

Hij nam die avond, links en rechts kijkend, zijn vertrouwde wereldje nog eens goed in zich op en zuchtte, terwijl hij zijn familie bij elkaar riep. Zijn dochter Mille ging naast hem zitten. Zijn broers Hari en Hamke keken hem met grote ogen aan. Allemaal zagen ze er gespannen uit. Akkerman vertelde wat hij had gezien en gehoord. De drie broers keken elkaar geschrokken aan. Akkerman zei:

'Wij moeten vluchten, vanavond nog. En ik denk dat ik weet waarheen'.

Akkermans dochter en zijn broers luisterden aandachtig naar het plan.

'Een gevaarlijke onderneming zal het worden. Nergens zullen wij onderweg kunnen schuilen. Er kan, om maar wat te noemen, een muizenmoordenaar overvliegen.'

Akkerman zag een rilling door Milles lijfje gaan. Altijd wist hij raad. Tot nu toe. Nu wist hij niet precies wat te doen, maar hij sprak nu dan toch hardop zijn gedachten uit:

‘Langs de rand van akker lopen lijkt mij geen goed idee. Daar kunnen allerlei vijanden verstopt zitten. Misschien Hennes de vos wel. Of Tar de kat. En door het hoge gras langs de rand van de akker kan je slecht opschieten. Want opschieten moeten wij.’

De grote wielen van de machines hadden mooie rechte paden gemaakt en dat bracht Akkerman op een idee. Over die paden zouden ze goed kunnen doorrennen, tot waar ze van de akker af zouden moeten, legde hij uit. Broer Hari keek een beetje boos en vroeg:

‘Mogen we eten meenemen? Wie moet dat dragen? Gaan andere muizenfamilies ook mee? Kan het ook morgen? Ik wil juist een dutje gaan doen.’

Akkerman gaf geen antwoord op de vragen die Hari op hem afvuurde, maar zei:

‘Dat zijn onbelangrijke zaken. Je dutje moet zeker wachten. We moeten vertrekken. Nu direct. Roep de familie snel bij elkaar.’

Daar gingen ze dan, dicht bij elkaar. Akkerman hoopte maar dat de muizenmoordenaars ook een beetje van slag zouden zijn door al dat gedoe op de akker. Veel tijd om over alle gevaren na te denken had hij niet.

Nog geen twintig tellen waren ze van hun hol vandaan toen, o zon en maan: daar stond Tar de kat te grijnzen. De kat keek van de één naar de ander. Alsof hij stond te bedenken wie hij het eerste zou pakken. Hij was

laag bij de grond gaan zitten en zijn staart zwiepte heen en weer. Akkerman ging vóór Mille staan. Zijn broer Hari keerde om en wilde zijn gezin terug het hol insturen.

Maar ineens was Tar afgeleid. Een grote zwarte kraai dook uit de boom naar beneden, recht op Tar af en de kat schrok zich een ongeluk. Tar wilde al terug richting de boerderij aan het eind van de akker, toen hij Hennes zag zitten loeren tussen de struiken. Hennes de vos! Geen vriend van Tar. En ook niet van de muizen.

Iedereen was nu opgewonden, niemand had een goed idee en iedereen wist het beter. Akkerman bedacht zich echter geen moment en stuurde de hele familie naar

de bramenstruik, richting de snelweg. Intussen roepend naar Hari, die was omgedraaid.

‘Hari, wat bezielt je, kom mee! Maan en sterren, je gaat toch zeker niet terug naar je hol? Wil je dood of zo?’

Ze renden en renden, botsend tegen elkaar en zonder achterom te kijken. Achter hen in de verte stond Tar met een hoge rug en dikke staart te blazen naar Hennes de vos.

Akkerman zag de zoon van zijn zus Milta struikelen en een salto maken. Hij stond een poosje te wankelen, hij schudde een keer met zijn kop en sloot zich weer snel bij de groep aan. Kluiten aarde vlogen in het rond. Een gil klonk van Mille die tegen een doorn van de bramenstruik liep.

Daar, onder die bramenstruik zaten zij eindelijk uit te puffen. Wat was het ver geweest. En eng! Akkerman keek snel rond en zag dat zijn zus en twee broers, ook Hari dus, met hun gezinnen er bij waren. Gelukkig!

De zwarte weg was doodeng. Auto’s raasden voorbij. Akkerman kon niet vooruit, hij kon niet achteruit. De familie zat onder de bramenstruik te wachten tot hij een besluit zou nemen. Ook al hadden zij honger en dorst, dacht geen muis aan het eten van de heerlijke bramen. Akkerman hoopte dat Tar of Hennes niet zo dicht bij die weg zouden durven komen als ze klaar waren met ruziemaken. Hij was wanhopig en moe. Het was ver na middernacht en wolken schoven af en toe langs een stukje maan. Ondanks de spanning, paniek en een hele dag zonder slaap was iedereen klaarwakker. Flitsen van

de autolichten weerspiegelden in de kraaloogjes van de bange muizen.

Wat hij zou aantreffen op dat gras? Dat wist Akkerman niet. Wie zou er wonen? Hij dwong zichzelf te denken aan het eerste wat hem te doen stond. Eén ding tegelijk, sprak hij zichzelf streng toe.

Een poosje bestudeerde Akkerman de situatie. Steeds minder auto's kwamen voorbij geraasd en het was flink donker geworden. Nu riep hij zijn hele familie, die nog steeds versuft onder de struik zat, bij zich. Alleen zijn

broer Hari was intussen druk bezig gegaan met het snoepen van bramen, alsof er niets aan de hand was.

'Deze weg heet een snelweg, want de auto's rijden heel snel voorbij, dag en nacht. Ze gaan allemaal één kant op, waarheen en waarom weet ik niet. Aan de overkant is een prachtig stuk land waar we een nieuw thuis kunnen maken, weg van de machines die op de akker alles overhoop halen. Wij moeten een heel goed moment kiezen, als er weinig of geen auto's zijn en we moeten opnieuw rennen, zo hard als we kunnen. Want kom je onder die wielen dan ben je plat. Ze plat als een het blad van de weegbree. Weet iedereen hoe plat dat is?'

De muizen knikten beduusd. Niemand vroeg wat auto's waren. De leider van de familie was zo wijs. Hij wist al die dingen, dat was heel gewoon.

Akkerman bleef maar turen in de richting waar de auto's vandaan kwamen, terwijl de rest koud en slaperig werd van het lange wachten. Zo lang moesten zij daar onder de bramenstruik zitten. Tot Akkerman ineens riep:

‘Let op! Allemaal! De lichten van de volgende auto zijn heel ver weg. We gaan rennen, nu!’

En dat deden ze, zo snel als ze konden met hun pootjes over het harde, zwarte steen. Tot ze onder dat rare hek door op het gras tussen wat planten stonden. Hari met zijn buik vol bramen en een paarse snuit, als laatste. De muizen stonden met bonkend hart te hijgen.

Akkerman keek ongerust om zich heen. Twee zoons van zijn broer Hari waren er niet. Hij had uit zijn ooghoeken gezien dat de twee deugnieten waren gestopt. Midden op de weg. Dat hadden ze niet moeten doen! Zij waren vast onder grote wielen terecht gekomen. Akkerman keek nog eens goed. Was de rest er wel? Nee, ook de vrouw van Hari ontbrak. Akkerman vroeg direct aan zijn broer waar zij was.

‘Ze is op de akker ineens toch de andere kant op gerend, misschien terug het hol in?’

Zij zou zeker door Tar de kat zijn gepakt, dacht Akkerman.

‘En jij zat daar rustig bramen te eten, wetende dat je vrouw misschien wel?’

‘Nou, wie weet hoe lang het duurt voordat we hier opnieuw te eten vinden!’

Hari keek afkeurend om zich heen. Akkerman was verbijsterd. Had Hari dan zelf niet eens in de gaten dat twee van zijn zoons weg waren? Maar wat was dat?

Naast zijn dochter Mille stond de zoon van de Graspol familie.

‘Wat doe jij hier nou? Waar is de rest van jouw familie?’

Klavi, want zo heette de buurjongen Graspol, vertelde beteuterd en een beetje beschaamd, dat hij in de verwarring achter de verkeerde familie was aangerend. Allerlei muizenfamilies en ook andere dieren waren in paniek en op de vlucht. Het was donker, hij had zich vergist. Mille ging naast hem staan en troostte hem. Hij zou zeker zijn familie missen. Hij zei zachtjes:

‘Teruggaan is geen goed idee, bovendien weet ik niet waar mijn familie is gebleven.’

Beiden keken nog eens naar die griezelige weg waarover zij zojuist hadden gerend, zo snel als ze konden. Mille was moe, had honger, was bang en had het koud. En toen ze hoorde van de platgereden neefjes was ze ook nog verdrietig. Maar tegelijkertijd vroeg ze zich af waarom ze die knappe buurjongen toch niet eerder had opgemerkt op de akker. Klavi dacht hetzelfde. In één klap was hij smoorverliefd op die mooie Mille!

Akkerman, die Klavi had gezegd dat hij welkom was om te blijven bij zijn Akkerman familie, had intussen goed om zich heen gekeken en kreeg de ene schrik na de andere. Hij kon zijn kraaloogjes niet geloven. Het nieuwe grasland was geen grasland. Het was een smalle strook gras. Het hek op palen waar ze onderdoor waren gerend zag Akkerman nu ook aan de overkant van de strook gras. En daarachter was nóg een snelweg, net zo een als

zij zojuist waren overgestoken. Ook daar raasden auto's voorbij, alleen gingen die allemaal de andere kant op. Wat een lawaai! Het gras was ook niet erg schoon aan de randen, zag Akkerman in het licht van de auto's. Soms kwam er een auto voorbij die een vieze stinkende rookpluim achterliet, die de muizenneuzen deed krullen.

Het scheelde niet veel of Mille zou voor het eerst van haar leven haar vader hebben zien huilen.

2

JOERICK

De groep stond dicht tegen elkaar aan. Milles vader zei dat ze niet terug konden en verdergaan kon ook niet. Ze zaten gevangen op een smalle strook gras en planten. Verschillende muizen dachten: wie zou hier nog meer wonen? Vriend of vijand? Een kat misschien? Het was de buurjongen Klavi Graspol die ongerust Akkerman aanstootte en fluisterde:

‘Buurman Akkerman, ik hoor geritsel en er komt iets groots aan. Wat moeten we doen?!’

De arme muizen keken allemaal tegelijk de kant op die Klavi aanwees. Nu roken ze het goed, maar nog voordat ze piep konden zeggen stond daar ineens een enorme bruine reus voor de groep.

‘Goedenavond muizengezelschap,’ zei de reus beleefd, ‘wie is hier de baas?’

Akkerman stapte dapper naar voren, keek omhoog en stelde zich voor. Mille greep van angst Klavi bij zijn vacht.

‘Ik ben Joerick, de rat. Ik woon hier. Ooit ben ik van een karretje afgesprongen. Dat zat achter een auto en die reed hier langzaam voorbij. Dit is mijn kans, dacht ik toen. Maar nu ga ik toch maar weer vertrekken. Op zoek naar een vrouw. Die kan ik hier niet vinden. Ik moet oversteken, deze nacht al. Het is niet anders.’

De rat rebbelde zo haastig zijn verhaal, dat het muizengezelschap met grote ogen stond te zwijgen.